Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

Kolza bitkisinde kritik dönemler: Polen böceğine karşı minimize edilmiş riskle etkili koruma

Растителна Защита

Tarih 15.04.2026 | **Sayı** 4/2026 | **ISSN** 2815-522X | **Dil** TR
www.plant-protection.com/article/2398?lang=tr

Kışlık kanola yetiştiriciliği, bir dizi tarımsal zorluğun üstesinden gelmeyle ilişkilidir. Uzun vejetatif dönemi, çeşitli zararlıların saldırılarına maruz kalmasına neden olur, ancak çiçeklenme öncesi en tehlikeli düşmanlar arasında, kanola polen böceği Brassicogethes aeneus(Meligethes aeneus) kesinlikle ilk sırada yer alır. Bununla mücadele etmek, tarım üreticilerinin biyolojisi hakkında mükemmel bilgiye sahip olmalarını, sürekli tarla izlemesini ve verimi koruma ile arıları koruma arasında hassas bir denge kurmalarını gerektirir.

Bölgesel "Tarım" servislerinin Nisan ayı verilerine göre, ergin böceklerin görülmeye başlaması kaydedildi.Kaydedilen saldırı seviyesi şu bölgelerde EET'nin altındadır: Vidin, Köstendil, Pleven ve Filibe. Burgas bölgesinde ise bir saldırı kaydedilmiş olup EET civarında ve biraz üzerindedir (3-5 ergin/m2)

Aktivasyon ve Zarar Mekanizması

Kanola polen böceği doğrudan sıcaklıklara bağlıdır. Ergin böcekler ilkbaharın ilk ısınmasıyla aktif hale gelir ve sıcaklıklar yaklaşık 15°C'ye ulaştığında, toplu halde kanola ekili alanlara girer ve çiçek tomurcuklarıyla beslenmeye başlar.

En ciddi ve geri dönüşü olmayan zarar, tomurcuk oluşumu aşamasında verilir. Böcekler polene ulaşmak için, kapalı tomurcukları adeta dışarıdan içeriye doğru kemirir. Zarar gören tomurcuklar açılmaz – kurur, sararır ve dökülür, çıplak çiçek sapları bırakır. Bu, doğrudan bakla sayısını azaltır ve ürünün verim potansiyelini çöker.

Larvalar da açık çiçeklerin çiçek kısımlarıyla beslenmesine rağmen, mücadele için ekonomik açıdan en önemli an, toplu çiçeklenmeden önce, tomurcukların hala kapalı ve savunmasız olduğu zamandır.

Yabancı Otlar: Zararlı İçin Erken Kuluçka Yeri

Kanola tomurcuk oluşturmadan önce, böceklerin besine ihtiyacı vardır. Burada, yabancı ot bitki örtüsü kilit bir rol oynar. Tarla hardalı (Sinapis arvensis L.) ve yabani turp (Raphanus raphanistrum L.) gibi parsel içindeki ve çevresindeki turpgil yabancı otlar, ilk konakçı tabanı olarak hizmet eder. Bu nedenle, etkili yabancı ot mücadelesi, başlangıçtaki zararlı popülasyonunu sınırlayan temel bir önleyici yöntemdir.

Ekonomik Eşik Seviyeleri (EET): Ne Zaman İlaçlama Yapılmalı?

Mücadele kararı, parselin izole gözlemlere değil, gerçek bir surveyle belirlenmelidir. Eşiğe ulaşılmadan yapılan koruyucu ilaçlama, gereksiz maliyetlere yol açan ve direnç oluşturan kötü bir uygulamadır.

Ekonomik eşik seviyesi sabit değildir – ürünün gelişim aşaması, yoğunluğu ve genel potansiyeli ile belirlenir. Bitki Koruma Servisi'nin resmi verilerine ve pratik bültenlere göre, kıstaslar şu şekildedir:

"Yeşil tomurcuktan sarı tomurcuğa" aşaması: Zayıf gelişmiş ürünlerde 2 böcek/bitki ve yüksek potansiyele sahip iyi gelişmiş ürünlerde 4 böcek/bitki.

"Tomurcuk oluşumu – ilk sarı tomurcuklar" aşaması: 4–6 böcek/bitki.

Çiçeklenme başlangıcı: 8'den fazla böcek/bitki.

Pratikte, daha düşük eşiklerle de karşılaşılır – D fazında 1 ergin/bitki ve E fazında 2–3 ergin/bitki.

Müdahale değerlendirmesinde ürünün aşaması ve durumu belirleyicidir.

Ürün Seçimi ve Dirençle Mücadele

Müdahalenin gerekli olduğu kanıtlandığında, sadece Bulgaristan'da kanola için halen kayıtlı olan insektisitlerle çalışın ve etiket talimatlarını hiçbir sapma olmaksızın takip edin. Pratikte, temas ve/veya sistemik insektisit çözümleri kullanılır. Kamuoyunda bilinen aktif madde teknolojik örnekleri arasında: lambda-cyhalothrin ve tau-fluvalinate sayılabilir.

Direnç gelişimini önlemek için (ki bu polen böceğinde ciddi bir sorundur), uygulamayı geciktirmemek ve farklı etki modlarına sahip ürünleri dönüşümlü kullanmak son derece önemlidir.

Arıların Korunması

Kanolada tomurcuk oluşumu ve çiçeklenme dönemi, bal arılarının yoğun nektar toplama faaliyetiyle çakışır. İşte çiftçinin en büyük sorumluluğu buradadır:

Zorunlu Bildirim (EPORT): 26.08.2016 tarih ve 13 sayılı Yönetmeliğe göre, çiftçiler yaklaşan bir ilaçlama işlemi hakkında arıcıları bilgilendirmekle yükümlüdür. Bu, ilaçlama tarihinden en az 3 gün ve en fazla 15 gün önce gerçekleşmelidir. Bildirim, EPORT sistemi aracılığıyla ilgili ve komşu arazi

alanlarındaki arılık sahiplerine SMS ve/veya e-posta ile yapılır.

İlaçlama Zaman Penceresi: İnsektisitlerin yerden uygulanması için, arıların toplu halde uçmadığı, gün batımından ertesi gün saat 10:00'a kadar olan pencere içinde kesinlikle yapılmalıdır.

Agrometeorolojik Koşullar: Rüzgar hızını, sıcaklıkları dikkate alın ve arılıklara gerekli tampon mesafelere uyun.

Etiketlere Özel Dikkat: BAPBG kayıtlarında standart ifade "SPe8 Arılar için tehlikeli" olarak belirtilen ürünleri sıkı bir şekilde takip edin ve bunlarla çalışırken maksimum güvenlik önlemlerini uygulayın.

Kanolada iyi bir bitki koruma, ekosistemin kırılgan dengesini bozmadan ve arıcıların geçimini tehdit etmeden verimi koruyandır.

Konu hakkında daha fazlası:

Kanola Zararlıları

Kültür Bitkilerinde Hastalık ve Zararlı Konukçusu Olarak Yabancı Otlar